

Republika Srbija
MNNISTARSTVO PROSVJETE,
ZNANOSTI I TEHNOLOŠKOG
RAZVOJA
Klasa: 610-00-00677/2020-07
Datum: 17. 8. 2020. godine
Beograd
Nemanjina 22-26

PREDŠKOLSKA USTANOVA
- ravnatelju -

PREDMET: Priprema za početak radne 2020/21. godine i izrada godišnjeg plana rada ustanove u kontekstu epidemiološke situacije u vezi s bolesti COVID-19

Poštovani/a,

Priprema predškolskih ustanova i planiranje rada u okolnostima u kojima nije moguće predvidjeti daljnji tijek i razvoj epidemiološke situacije u zemlji, predstavlja izazov koji zahtijeva visoku razinu profesionalizma i koordiniranog djelovanja svih relevantnih aktera u cilju zaštite zdravlja i sigurnosti djece, roditelja i zaposlenika, pružanja potpore dobrobiti djece i obitelji, kao i potpore nositeljima djelatnosti.

Za učinkovitu organizaciju rada u uvjetima aktualne epidemiološke situacije od posebnog značaja je pravodobno planiranje. Planiranje treba biti utemeljeno na analizi rada u prethodnom razdoblju, počevši od ožujka 2020. godine, ali i na projekciji mogućih alternativnih scenarija u pogledu ukupne organizacije i načina rada ustanova, sukladno mjerama i preporukama nadležnih institucija i tijela.

Mogućnosti ustanova da osiguraju prijam sve upisane djece, odnosno neposredno sudjelovanje u programima odgojno-obrazovnog rada u narednom razdoblju, ovisit će od epidemiološke situacije u konkretnoj lokalnoj zajednici, kao i od prostornih, kadrovske i materijalno-tehničke mogućnosti ustanove.

Podsjećamo predškolske ustanove da su u planiranju organizacije rada s djecom u obvezi poštovati zakonom propisane normative broja djece u odgojnoj skupini. Odluke o povećanju, odnosno smanjenju broja djece u objektu PU/odgojnoj skupini, donose se **u uskoj suradnji s osnivačem, odnosno lokalnim kriznim stožerom**, s obzirom na aktualnu epidemiološku situaciju u konkretnoj lokalnoj zajednici i potrebu primjene odgovarajućih preventivno-zaštitnih mjera.

Po prestanku epidemije, kada mjere i preporuke nadležnih institucija i tijela usmjerene na zaštitu zdravlja stanovništva i sprečavanje širenja infekcije bolesti COVID-19 budu stavljene izvan snage, predškolske ustanove će ostvarivati neposredan odgojno-obrazovni rad u punom opsegu, koristeći sve raspoložive kapacitete (prostorne, kadrovske, organizacijsko-tehničke, materijalne).

Sukladno tome, **u cilju pravodobne i učinkovite pripreme za novu radnu godinu, neophodno je razmotriti različite modele funkcioniranja ustanova, počevši od rujna 2020. godine.**

Godišnji plan rada ustanova ima obvezu donijeti do 15. rujna, sukladno Zakonu.

U odnosu na uobičajene aspekte koji se uzimaju u obzir prilikom izrade Godišnjeg plana rada, kao i izrade akcijskih planova, potrebno je dodatno, s posebnom pozornošću, planirati aktivnosti, nositelje, dinamiku, mehanizme praćenja i evaluacije, kao i eventualne izmjene planova u segmentima koji se odnose na:

- zaštitu zdravlja i sigurnosti djece, roditelja i zaposlenika;
- ostvarivanje programa odgojno-obrazovnog rada u cilju potpore dobrobiti i cijelovitom razvoju djece u realnom kontekstu;
- partnerstvo s obitelji i pružanje potpore obiteljima;
- potporu zaposlenicima, stručno usavršavanje i profesionalni razvoj (profesionalno povezivanje, umrežavanje i učenje; briga o radnom opterećenju).

Godišnji plan za **2020/21. godinu**, između ostalog, treba sadržavati **modele funkcioniranja ustanove i to:**

1. Rad ustanove u punom kapacitetu;
2. Rad ustanove u ograničenom kapacitetu;
3. Prekid ostvarivanja neposrednog rada s djecom u određenom vremenskom razdoblju.

Zbog specifičnosti ostvarivanja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i različitih čimbenika od značaja za prevenciju, praćenje, procjenu i kontrolu rizika širenja epidemije u konkretnim lokalnim sredinama, u budućem planiranju i organizaciji rada ustanove, osim smjernica donesenih na nacionalnoj razini, od posebnog značaja su odluke i smjernice donesene na razini lokalne samouprave.

U tom smislu je, više nego i u jednom razdoblju do sada, prilikom planiranja neophodno:

- osigurati **uključenost relevantnih aktera na lokalnoj razini** (predstavnika svih relevantnih službi na lokalnu i posebno obitelji kao značajnih partnera) u cilju zajedničkog razmatranja i stjecanja uvida u epidemiološku situaciju i uvjete rada u ustanovi, kao temelja za prioritizaciju odgovarajućih opcija i aktivnosti u ostvarivanju djelatnosti ustanove;
- na temelju iskustava iz prethodnog razdoblja, **analizirati interne procedure** (u okviru ustanove), kao i **procedure komuniciranja** s kriznim stožerom, nadležnim institutom/zavodom za javno zdravlje, nadležnim inspekcijskim službama, školskom upravom i drugim relevantnih akterima u lokalnoj zajednici. Na temelju rezultata analiza, ukoliko je potrebno, **redefinirati i unaprijediti procedure u postupanju**;
- predvidjeti **jasnu organizacijsku strukturu** s definiranim procedurama, ulogama i odgovornostima nositelja aktivnosti u ustanovi (timova i pojedinaca);
- predvidjeti **sustav kontinuiranog evidentiranja i dokumentiranja, praćenja i evaluacije** realiziranih aktivnosti, kao i revidiranja planova, sukladno uvidima dobivenim praćenjem i shodno razvoju epidemiološke situacije.

Aspekti koje je potrebno uzeti u obzir u okviru planiranja i pripreme za početak radne 2020/21. godine

Pitanja i pokazatelje koji se uobičajeno razmatraju u procesu izrade Godišnjeg plana rada, potrebno je sagledati u kontekstu operativnog planiranja kroz modele funkcioniranja i organizacije rada predškolske ustanove, **s obzirom na epidemiološku situaciju:**

- prostorni kapacitet - broj i prostorni raspored objekata i broj odgojnih skupina raspoloživih za prijam upisane djece; potrebna odstupanja u pogledu broja djece u odgojnoj skupini, u odnosu na normative propisane Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju i s obzirom na: strukturu odgojne skupine i uzrast djece, karakteristike objekta PU/radnih soba (veličina objekta/površina radnih soba; organizacija prostora, raspoloživost zajedničkih prostora, prostora na otvorenom - dvorište, atrij i sl.);
- kadrovski kapaciteti (broj zaposlenika prema profilima stručnosti - raspoloživost odgojnog i drugog kadra; struktura i raspored obveza odgojitelja i stručnog suradnika u okviru radnog tjedna; organizacija zamjena, dežurstava...);
- potrebe obitelji i djece u općini; u odnosu na ukupan broj upisane djece, identifikacija obitelji koje imaju mogućnost pronalaženja alternativnih načina skrbi o djeci;
- stanje opremljenosti, materijalne mogućnosti za osiguravanje potrebnih sredstava i zaštitne opreme; opremljenost igračkama, didaktičkim sredstvima i materijalima koji se mogu koristiti sigurno i na odgovarajući način;
- način i postupak (potpunog/postupnog) povratka upisane djece u kolektiv, sukladno aktualnim epidemiološkim preporukama i pokazateljima na razini lokalne zajednice, utvrđenim potrebama obitelji i raspoloživim prostornim, kadrovskim i materijalno-tehničkim mogućnostima ustanove;
- uvjeti za ostvarivanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada u programima u različitom trajanju (cjelodnevni, poludnevni, kraći programi i oblici) i različitom dinamikom (svakodnevno, 2-3 puta tjedno, u kombinaciji naizmjeničnog tjednog pohadanja programa za djecu iste odgojne skupine i sl.); potrebe i mogućnosti osiguravanja organiziranog prijevoza djece, sukladno zakonu;
- načini pružanja potpore dobrobiti i učenju djece putem *on-line* ili drugih kanala komunikacije - za djecu koja određeno vremensko razdoblje nisu neposredno uključena u odgojno-obrazovni proces (zbog nedostatka prostora i drugačije organizacije rada u kontekstu primjene protuependemijskih mjera, zbog bolesti, strahova roditelja od infekcije i drugih razloga) uz uvažavanje potreba, mogućnosti, interesa djece i obitelji i resursa ustanove (kadrovski, materijalno-tehnički);
- ostvarivanje različitih vidova potpore djeci i obiteljima iz osjetljivih društvenih skupina.

Organizacija odgojno-obrazovnog rada neposredno, u objektima predškolske ustanove i putem različitih kanala komunikacije

Predškolska ustanova, u okviru Godišnjeg plana rada, razvija operativni plan organizacije i ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada s djecom u 2020/21. godini za svaki od tri moguća modela funkcioniranja.

Operativni plan organizacije odgojno-obrazovnog rada s djecom sadrži:

- pregled raspoloživih resursa i podjelu zaduženja - odgovorne osobe/timovi na razini ustanove koji će sudjelovati u planiranju, praćenju, evaluaciji i izvještavanju o aktivnostima predviđenima Operativnim planom;
- pregled organizacije neposrednog odgojno-obrazovnog rada, koji sadrži operativnu razradu prostorno-vremenske organizacije rada s djecom u svim raspoloživim objektima PU (u programima u cijelodnevnom, poludnevnom i/ili kraćem trajanju - uz planiranje, po potrebi, različitih kombinacija rasporeda neposrednog uključivanja djece s obzirom na raspoložive kapacitete);
- prijedlog modela potpore djeci i obitelji koji se realizira *on-line* ili putem drugih kanala komunikacije, polazeći od analize dosadašnjih iskustava u ovoj domeni, primjera dobre prakse i uvažavajući specifične potrebe i mogućosti obitelji u konkretnoj predškolskoj ustanovi i lokalnoj zajednici. Sastavni dio ovog modela je i način ostvarivanja potpore dječjoj dobrobiti i učenju, za djecu i obitelji koje ne raspolažu potrebnim resursima (oprema za komunikaciju na daljinu, digitalne kompetencije itd.);
- način evidentiranja i praćenja ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada, uključujući praćenje ostvarivanja potpore djeci i obitelji putem *on-line* i drugih kanala komunikacije.

Tim za osiguravanje kvalitete i razvoj ustanove, u suradnji s drugim timovima i stručnim aktivima u ustanovi, osmišljava i operativno razrađuje *prijedlog modela potpore djeci i obiteljima koji se ostvaruje putem on-line i drugih kanala komunikacije*.

Ustanova razvija autentičan, jedinstven model potpore djeci i obiteljima, uz uvažavanje uzrasnih specifičnosti djeteta i vodeće uloge igre u djetetovom učenju i razvoju, potreba i mogućnosti obitelji za sudjelovanjem, i sukladno raspoloživim resursima u ustanovi. U razvijanju ovog modela mogu se uzeti u obzir i sljedeći elementi:

- ključna načela i polazišta u osiguravanju potpore djeci i obitelji;
- način uspostave/održavanja kontakta s djecom i obiteljima, posebno s djecom i obiteljima iz osjetljivih društvenih skupina;
- načela komunikacije i suradnje: načini, dinamika i opseg komunikacije i razmjene;
- kreiranje resursa - baze primjera dobre prakse na razini ustanove (npr. riznice igara i aktivnosti, ideja i prijedloga za razmjenu među djecom; smjernica i ideja za organiziranje zajedničkih aktivnosti s djecom i prilika za učenje u obiteljskom kontekstu; informacija, smjernica za roditelje u vezi s različitim izazovima u ostvarivanju odgojne funkcije obitelji...). Koristiti stečena pozitivna iskustva i resurse (npr. stranica za predškolce „Povežimo se, osnažimo se – u vrijeme bolesti COVID-19“, na stranici MPZTR, https://ecec.mpn.gov.rs/?page_id=2090, primjer dobre prakse platforma „Umreži se“ <https://umrezise.com/>);
- nositelji aktivnosti - u okviru radnog tjedna, u strukturi obveza odgojitelja (i stručnog suradnika) predvidjeti optimalan stupanj angažmana na realizaciji aktivnosti u ovoj domeni;
- mapiranje partnera u lokalnoj zajednici i načina ostvarivanja suradnje u cilju ostvarivanja različitih oblika potpore djeci i obitelji, posebno djeci i obiteljima iz osjetljivih društvenih skupina (i u situaciji kada obiteljima nisu dostupne mogućnosti *on-line* komunikacije);

- način evidentiranja, praćenja i evaluacije ostvarenih vidova komunikacije s djecom i obitelji koji se ostvaruje putem *on-line* i drugih kanala komunikacije.

Predškolska ustanova ima autonomiju utvrditi radno vrijeme rada ustanove i izvršiti vremensku organizaciju ostvarivanja programa odgojno-obrazovnog rada s djecom na dnevnoj, tjednoj i mjesecnoj razini, po pribavljenom mišljenju roditeljskog vijeća predškolske ustanove, sukladno potrebama djece i roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika djeteta, uz suglasnost osnivača.

Neposredan odgojno-obrazovni rad u ustanovi organizira se na način koji jamči sigurnost i zdravlje djece, roditelja i zaposlenika, sukladno preporukama nadležnih tijela i institucija.

Predškolska ustanova će do 31. kolovoza 2020. godine nadležnoj školskoj upravi dostaviti Operativni plan organizacije odgojno-obrazovnog rada s djecom, a u cilju njegovog razmatranja i unapređivanja, sukladno uvjetima rada u ustanovi i zahtjevima epidemiološke situacije.

Odgovornim odnosom svih aktera koji se brinu o djeci i obiteljima doprinosi se uvažavanju najboljeg interesa djece i zaštiti njihove dobrobiti i u aktualnoj borbi protiv širenja epidemije bolesti COVID-19. Očekujemo da će solidarnost, kolegijalnost i međusobna potpora, izražena u vrijeme izvanrednog stanja i tijekom razdoblja postupnog otvaranja objekata predškolskih ustanova, i dalje biti na visokoj razini, te da će stečena znanja i profesionalna iskustva predškolskih ustanova biti značajan resurs za pronalaženje optimalnih rješenja i odgovora na buduće izazove epidemiološke situacije u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja.

Ovim putem ukazujemo i da ćete o preporukama drugih nadležnih institucija koje se odnose na zaštitu i sigurnost djece, zaposlenika i roditelja, biti pravodobno obaviješteni.

MINISTAR

Mladen Šarčević